

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.01.2016
Avaldamismärge: RT I, 13.12.2014, 2

Välja kuulutanud
Vabariigi President
05.12.2014 otsus nr 542

Sotsiaalhoolekande seaduse, tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 19.11.2014

§ 1. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmine

Sotsiaalhoolekande seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 7 lõike 1 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi 10 punkt 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1¹) sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest riigi poolt tasu maksmise kohustuse ülevõtmine;”;

3) paragrahvi 10 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) abivahendi ostmisel või üürimisel riigi poolt tasu maksmise kohustuse ülevõtmine;”;

4) seaduse 3. peatüki 3. jagu muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3. jagu

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmine

1. jaotis

Õigus taotleda sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmist

§ 11¹. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmine

(1) Riik võtab õigustatud isikult sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse üle (edaspidi *tasu maksmise kohustuse ülevõtmine*) tingimusel, et:

1) õigustatud isik ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja lepivad kokku sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamises, mis vastab minimaalselt käesolevas jaos sätestatud nõuetele;

2) sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja nõustub käesolevas jaos sätestatud korras sellega, et riik võtab sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse üle;

3) sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja ja riik on sõlminud käesoleva seaduse §-s 11¹⁰ nimetatud lepingu.

(2) Riik võtab tasu maksmise kohustuse käesoleva seaduse §-s 11⁸ nimetatud otsuse alusel üle kuni kaheks aastaks.

(3) Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus on teenuse vajaduse määratlemisel koostatud tegevuskava, rehabilitatsiooniplaani või rehabilitatsiooniprogrammi alusel ja käesoleva seaduse § 11⁷ lõikes 2 nimetatud eesmärkidel osutatavate rehabiliteerivate tegevuste kogum.

§ 11². Rehabiliteerivate tegevuste loetelu

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames osutatavate selliste tegevuste loetelu ja hinna, mille eest tasu maksmise kohustuse võtab riik üle, kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

§ 11³. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse riigi poolt ülevõetava tasu suurus

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse riigi poolt ülevõetava tasu maksimaalse suuruse ühes aastas ja tasu arvestamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

§ 11⁴. Õigustatud isikud

(1) Õigus taotleda tasu maksmise kohustuse ülevõtmist riigi poolt on:

- 1) kuni 16-aastasel isikul, kellel on puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 tähenduses;
- 2) alaealise mõjutusvahendite seaduse § 1 lõigetes 2 ja 3 nimetatud isikul;
- 3) tööealisel isikul, kellel on puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 tähenduses või kes on tunnistatud püsivalt töövõimeetuks riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel või kellele on riiklike elatusrahade seaduse alusel määratud invaliidsusgrupp tähtajatult või kellel on tuvastatud osaline töövõime töövõime toetuse seaduse alusel ning kellel on tuvastatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajadus;
- 4) tööealisel puuduva töövõimega isikul, kellel on tuvastatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajadus;
- 5) riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniealisel isikul, kellel on puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 tähenduses ning kellel on tuvastatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajadus;
- 6) riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 9 sätestatud ennetähtaegsele vanaduspensionile jäänud isikul, kellel on puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 tähenduses ning kellel on tuvastatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajadus;
- 7) päästeteenistuse seaduse §-s 19 sätestatud vanaduspensionil ootel oleva päästeteenistuja toetust saaval isikul, kellel on puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 tähenduses ning kellel on tuvastatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajadus;
- 8) puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse §-s 2¹ nimetatud isikul.

(2) Tööealine käesoleva jaotise tähenduses on isik, kes on 16-aastane kuni vanaduspensioniealine ega saa ennetähtaegset vanaduspensionil või vanaduspensionil ootel oleva päästeteenistuja toetust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud isikul on õigus taotleda tasu maksmise kohustuse ülevõtmist riigi poolt, kui:

- 1) isikut ei ole töötuna arvele võetud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel või
- 2) isik ei ole hõivatud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktides 3–5¹ ja 7 nimetatud tegevusega ega omanda põhi-, üldkesk-, kutse- või kõrgharidust.

§ 11⁵. Õigus sõidu- ja majutuskulude hüvitamisele

(1) Õigustatud isikule ja vajaduse korral alla 16-aastase õigustatud isiku saatjale, kelle elukoht asub väljaspool kohaliku omavalitsuse üksust, kus on sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise koht, hüvitatakse õigustatud isiku elukohast teenuse osutamise kohta ja tagasi sõitmiseks tehtud kulud ning teenuse saamise ajal majutuse kulud.

(2) Kui sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust tuleb osutada õigustatud isiku igapäevases keskkonnas, hüvitatakse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajale sõidukulud teenuse osutamise kohast õigustatud isiku asukohta ja tagasi. Käesolevas lõikes nimetatud juhul ei tohi ühes kalendriaastas õigustatud isiku sõidu- ja majutuskulud ning teenuse osutaja sõidukulud kokku ületada käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel sätestatud maksimaalset maksumust.

(3) Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames majutamisel peab sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja tagama majutuse sellises keskkonnas, mis vastab:

- 1) haiglale esitatud nõuetele;
- 2) turismiseaduse § 19 lõike 4 alusel kehtestatud majutusettevõtte nõuetest vähemalt külaliskorterile esitatavatele nõuetele või
- 3) rahvatervise seaduse alusel hoolekandeametusele kehtestatud tervisekaitse nõuetele.

(4) Sõidukulud hüvitatakse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise koha ja õigustatud isiku elukoha lühima kahekorde vahemaa ning kilomeetrikulu piirmäära alusel.

(5) Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega sõidukulude piirmäära ühe kilomeetri kohta, sõidu- ja majutuskulude hüvitamise korra ning sõidu- ja majutuskulude maksimaalse maksumuse õigustatud isiku ja alla 16-aastase õigustatud isiku saatja kohta ühes kalendriaastas.

2. jaotis

Tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemine ja otsustamine

§ 11⁶. Tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemine

(1) Tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemiseks esitab käesoleva seaduse §-s 11⁴ nimetatud isik, välja arvatud § 11⁴ lõike 1 punktides 2 ja 8 nimetatud isik, taotluse Sotsiaalkindlustusametile.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluses sisalduvate andmete ja sellele lisatavate dokumentide loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 11⁷. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse tuvastamine

(1) Sotsiaalkindlustusamet määratleb käesoleva seaduse § 11⁴ lõike 1 punktides 3–7 nimetatud isikute sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse, lähtudes muu hulgas järgmistest tunnustest:

- 1) eesmärgid, mille esinemisel on õigustatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamine;
- 2) toimetulekuvõime;
- 3) tegevusvõime;
- 4) osalusvõime.

(2) Käesoleva seaduse § 11⁴ lõike 1 punktides 3–7 nimetatud isikutele sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise vajadus puudub, kui sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust ei ole võimalik osutada vähemalt ühel alljärgnevatest eesmärkidest:

- 1) elamise valdkonnas suurendada motivatsiooni ja valmisolekut jõukohaseks osalemiseks kogukonna tegevustes, arendada kognitiivseid ja füüsilisi võimeid ning õpetada ja arendada igapäevaelu oskusi, mille tulemusena inimene elab võimalikult iseseisvalt;
- 2) õppimise valdkonnas pakkuda õppeprotsessis vajalikku tuge, mille tulemusel inimene omandab võimete kohase hariduse või täiendavad tööks vajalikud kompetentsid;
- 3) suhtlemise ja vaba aja valdkonnas suurendada eneseteadvust, arendada eneseregulatsiooni-, suhtlemis- ja koostööoskusi, mille tulemusel inimene osaleb võimete kohaselt ühiskonnaelus;
- 4) töövõime eelduste arendamise valdkonnas suurendada isiku valmisolekut võimete kohasele tööle asumiseks.

§ 11⁸. Tasu maksmise kohustuse ülevõtmise otsustamine

(1) Sotsiaalkindlustusamet otsustab tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise käesoleva seaduse § 11⁴ lõike 1 punktides 1, 2 ja 8 nimetatud isiku puhul kümne tööpäeva jooksul ja punktides 3–7 nimetatud isiku puhul 40 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(2) Sotsiaalkindlustusametil on sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise otsustamisel õigus saada:

- 1) isikult ja Eesti Töötukassalt töövõime hindamise alusandmeid ja otsuse andmeid;
- 2) töötuna ja töötusajana arvel olevate isikute ning tööturuteenuste osutamise registrist andmeid isiku töötuna arveloleku ja isikule tööalase rehabilitatsiooni teenuse osutamise kohta;
- 3) kaitsevägekohustuslaste registrist aja-, asendus- või reservteenistuses olemise andmeid.

(3) Isikul, kellel sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse saamise ajal tekib õigus tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 23¹ kohasele tööalase rehabilitatsiooni teenusele, on õigus saada sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust, mida ta on suunatud saama.

§ 11⁹. Rehabilitatsioonijärjekord

(1) Kui riigieelarves ei ole piisavalt rahalisi vahendeid, paneb Sotsiaalkindlustusamet õigustatud isiku tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmiseks järjekorda. Tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise järjekord ei tohi ületada ühte aastat.

(2) Sotsiaalkindlustusamet peab eraldi rehabilitatsioonijärjekorda kuni 16-aastaste ning 16-aastaste ja vanemate isikute kohta.

(3) Väljaspool rehabilitatsioonijärjekorda on õigus taotleda tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmist käesoleva seaduse § 11⁴ lõike 1 punktides 2 ja 8 nimetatud isikul.

(4) Sotsiaalkindlustusamet teavitab õigustatud isikut, kui rehabilitatsioonijärjekord on jõudnud õigustatud isikuni.

(5) Õigustatud isik kaotab õiguse tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmisele, kui ta ei pöördu sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja poole sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise lepingu sõlmimiseks 60 kalendripäeva jooksul alates käesoleva seaduse § 11⁸ lõikes 1 nimetatud otsuse või käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teavituse kättetoimetamisest.

3. jaotis

Tasu maksmise kohustuse ülevõtmise leping

§ 11¹⁰. Tasu maksmise kohustuse ülevõtmise leping

(1) Tasu maksmise kohustuse ülevõtmise leping on kokkulepe, millega Sotsiaalkindlustusamet ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja lepivad kokku korras, millega Sotsiaalkindlustusamet võtab õigustatud isikult üle tasu maksmise kohustuse.

(2) Sotsiaalkindlustusamet sõlmib lepingu sellise sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajaga, kellele on väljastatud tegevusluba.

(3) Sotsiaalkindlustusamet kontrollib enne lepingu sõlmimist maksuvõla puudumist. Kui ilmneb, et sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajal on maksuvõlg, siis lepingut ei sõlmita.

(4) Sotsiaalkindlustusamet sõlmib lepingu kuni viieaastase tähtajaga.

4. jaotis

Nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamisele

§ 11¹¹. Nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajale

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja, kes osutab sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust, mille eest tasu maksmise kohustuse võtab riik üle, peab:

- 1) olema moodustanud käesoleva seaduse §-s 11¹³ sätestatud nõuetele vastava rehabilitatsioonimeeskonna;
- 2) tagama, et vahetult sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust osutav isik vastab käesoleva seaduse §-s 11¹³ sätestatud nõuetele;
- 3) rakendama sertifitseeritavat kvaliteedijuhtimise süsteemi, mis järgib vähemalt järgmisi põhimõtteid: juurdepääsetavus informatsioonile, isikukesksus, tulemusele orienteeritus, koostöö, vajaduspõhine lähenemine, isiku kaasamine, teenuse jõustav iseloom, organisatsiooni töökorralduse ja juhtimise kvaliteedi tagamine;
- 4) tagama, et teenuse osutamise koht vastab tuleohutuse ja tervisekaitse nõuetele;
- 5) tagama teenuse osutamise kohale juurdepääsu ehitusseaduse § 3 lõike 10 alusel kehtestatud nõuete kohaselt;
- 6) tagama delikaatsete isikuandmete töötlemise isikuandmete kaitse seadusega kehtestatud korras;
- 7) olema kehtestanud asutusesisese kaebuste lahendamise korra;
- 8) korraldama teenuse osutamise selliselt, et isikul on võimalik saada kõiki talle vajalikke sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames osutatavaid tegevusi ühe teenuseosutaja juures.

§ 11¹². Nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusele

Kui riik võtab üle sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse, tuleb sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise käigus:

- 1) koostada õigustatud isikule rehabilitatsiooniplaan ja rehabilitatsiooniplaani või -programmi alusel osutada rehabiliteerivaid tegevusi sotsiaalse rehabilitatsiooni eesmärgi saavutamiseks;
- 2) tutvustada õigustatud isikule tema õigusi ja kohustusi, kaebuste esitamise korda, sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise protseduuri ja selle käigus koostatavaid dokumente;
- 3) anda kirjalik hinnang õigustatud isiku sotsiaalse rehabilitatsiooni eesmärgi saavutamise või saavutamata jäämise põhjuste kohta ning esitada see Sotsiaalkindlustusametile hiljemalt koos viimase arvega;
- 4) anda kirjalik hinnang õigustatud isiku rehabilitatsiooniplaani või -programmi muutmise põhjendamiseks, kui sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise käigus on rehabilitatsiooniplaani või -programmi muudetud.

§ 11¹³. Nõuded rehabilitatsioonimeeskonnale

(1) Rehabilitatsioonimeeskond koosneb vähemalt kolmest erinevast spetsialistist, kellest ühel on kutseseaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon.

(2) Ülejäänud rehabilitatsioonimeeskonna spetsialistidel on:

- 1) kutseseaduse alusel välja antud psühholoogi kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus psühholoogias või sellele vastav kvalifikatsioon;
- 2) kutseseaduse alusel välja antud füsioterapeudi kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus füsioteraapias või sellele vastav kvalifikatsioon;
- 3) kutseseaduse alusel välja antud logopeedi kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus logopeedias või sellele vastav kvalifikatsioon;
- 4) riiklikult tunnustatud kõrgharidus arstiteaduses või sellele vastav kvalifikatsioon ja ta on tervishoiutöötajana registreeritud Terviseametis;
- 5) riiklikult tunnustatud keskeri- või kõrgharidus õenduses või sellele vastav kvalifikatsioon ja ta on tervishoiutöötajana registreeritud Terviseametis;
- 6) riiklikult tunnustatud kõrgharidus tegevusteraapias või sellele vastav kvalifikatsioon;
- 7) riiklikult tunnustatud kõrgharidus kunstiteraapias (loovteraapias) või sellele vastav kvalifikatsioon või
- 8) riiklikult tunnustatud kõrgharidus eripedagoogikas või sellele vastav kvalifikatsioon.

(3) Rehabilitatsioonimeeskonna koosseisu võib kaasata kogemusnõustaja, kellel on õigustatud isiku puudega või tervisekahjustusega sarnase puude või tervisekahjustuse kogemus ning kes on läbinud valdkonna eest vastutava ministri määрусega kehtestatud 117-tunnise kogemusnõustaja esmase koolituse.

(4) 117-tunnise kogemusnõustaja esmase koolituse õppekava ja koolituse sisu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(5) Vähemalt üks rehabilitatsioonimeeskonna spetsialist peab olema läbinud valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud 160-tunnise rehabilitatsioonivaldkonna koolituse või käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud eriala omandamisel läbinud 160-tunnise rehabilitatsioonivaldkonna koolituse õppekava moodulites nimetatud ained.

(6) 160-tunnise rehabilitatsioonivaldkonna koolituse õppekava ja koolituse sisu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 11¹⁴. Rehabilitatsiooniplaani koostamine

(1) Rehabilitatsiooniplaan on õigustatud isiku ja tema seadusliku esindaja osalemisel rehabilitatsioonimeeskonna koostatud dokument, milles kajastub hinnang isiku tegevusvõimele, sotsiaalse rehabilitatsiooni eesmärk, eesmärgi saavutamiseks vajalikud rehabiliteerivad tegevused ja hinnang sotsiaalse rehabilitatsiooni eesmärgi saavutamise kohta.

(2) Rehabilitatsiooniprogramm on määratletud sihtgrupile rehabilitatsioonimeeskonna poolt koostatud dokument, milles kajastuvad sotsiaalse rehabilitatsiooni eesmärk, eesmärgi saavutamiseks vajalikud rehabiliteerivad tegevused ja nende maht ning milles on piiritletud õigustatud isikule programmi rakendamise periood.

(3) Rehabilitatsiooniplaani koostamisel peab rehabilitatsioonimeeskonda kuuluma:

- 1) sotsiaaltöötaja;
- 2) füsioterapeut või tegevusterapeut, kui hinnatakse liikumishäire või -kahjustusega isiku tegevusvõimet;
- 3) eripedagoog, logopeed või tegevusterapeut, kui hinnatakse nägemise, kuulmise või kõne funktsioonihäirega või vaimse alaarenguga isiku tegevusvõimet;
- 4) eripedagoog, kui hinnatakse alaealise isiku tegevusvõimet;
- 5) psühhiaater või psühholoog, kui hinnatakse alaealiste komisjoni poolt suunatud isiku tegevusvõimet;
- 6) psühhiaater ja tegevusterapeut, kui hinnatakse 16-aastase ja vanema raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isiku tegevusvõimet;
- 7) psühhiaater ja tegevusterapeut, kui hinnatakse 16-aastase ja vanema psüühikahäirega isiku erihoolekandeteenuse vajadust.

(4) Rehabilitatsiooniprogrammi koostamisel ja rakendamisel kohaldatakse rehabilitatsioonimeeskonna kohta käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud.

(5) Rehabilitatsiooniplaani ja rehabilitatsiooniprogrammi võib sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise käigus muuta, kui see on vajalik rehabilitatsiooni eesmärgi saavutamiseks.

(6) Rehabilitatsiooniplaanis ja rehabilitatsiooniprogrammis sisalduvate andmete loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

5)paragrahvi 11¹⁶täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Sotsiaalkindlustusametil on õigus suunata isik käesoleva seaduse § 11¹⁰lõikes 2 nimetatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja juurde rehabilitatsiooniplaani koostamisele erihoolekandeteenuse vajaduse hindamiseks.”;

6)paragrahvi 11¹⁶lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

7)paragrahvi 11¹⁶lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Erihoolekandeteenuse osutamise maksimaalne tähtaeg, mille jooksul isikul on õigus teenust saada, võib olla erihoolekandeteenuse vajaduse väljaselgitamisel kindlaks määratud tähtaja pikkune, kuid ei tohi üldjuhul ületada viit aastat. Erandjuhtumitel võib määrata tähtajaks kuni kümme aastat.”;

8)paragrahvi 11¹⁶lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

9)paragrahvi 11²³lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Isik, kes on ööpäevaringse erihoolekandeteenuse saamiseks registreeritud järjekorda, kuid kelle rehabilitatsiooniplaani kehtivusaeg on lõppenud selleks ajaks, kui avaneb võimalus teenust saada, võib saada erihoolekandeteenust rehabilitatsiooniplaanis planeeritud tegevuskava alusel kuni uue rehabilitatsiooniplaani koostamiseni, kuid mitte kauem kui üks aasta.”;

10)paragrahvi 11²⁹lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Saanud teabe, et isikule osutatav erihoolekandeteenus ei vasta tema vajadustele, on Sotsiaalkindlustusamet kohustatud kontrollima, kas isik vastab erihoolekandeteenust saama õigustatud isikule esitatavatele nõuetele ja kas osutatav teenus vastab isiku vajadustele. Sotsiaalkindlustusamet võib suunata isiku rehabilitatsiooniplaani koostamisele või rehabilitatsiooniplaani täiendamisele ja teenuse tulemuste hindamisele erihoolekandeteenuse vajaduse hindamiseks.”;

11)paragrahv 11³⁰tunnistatakse kehtetuks;

12)paragrahvi 11³²lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) isik on suunatud saama igapäevaelu toetamise teenust, töötamise toetamise teenust, toetatud elamise teenust või kogukonnas elamise teenust ja talle ei ole koostatud rehabilitatsiooniplaani.”;

13)paragrahvi 11³²lõike 3 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

14)paragrahvi 11⁴⁰punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

15)paragrahvi 11⁴¹täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Hinnangu töötamise toetamise teenuse sisuks olevate eesmärkide, eesmärkide saavutamiseks vajalike soovituslike tegevuste, töötamise toetamise teenuse osutamise kestuse ja tegevuste läbiviimise soovitusliku sageduse kohta kuus annab ning raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire olemasolu märgib psühhiaater või rehabilitatsiooniteenus osutaja oma Sotsiaalkindlustusametile esitatavas kirjalikus hinnangus või rehabilitatsiooniplaanis.”;

16)paragrahvi 11⁴³punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

17)paragrahvi 11⁴⁴täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Hinnangu toetatud elamise teenuse sisuks olevate eesmärkide, eesmärkide saavutamiseks vajalike soovituslike tegevuste, toetatud elamise teenuse osutamise kestuse ja tegevuste läbiviimise soovitusliku sageduse kohta kuus annab ning raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire olemasolu märgib psühhiaater või rehabilitatsiooniteenus osutaja oma Sotsiaalkindlustusametile esitatavas kirjalikus hinnangus või rehabilitatsiooniplaanis.”;

18)paragrahvi 11⁴⁷punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

19)paragrahvi 11⁴⁸täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Hinnangu kogukonnas elamise teenuse sisuks olevate eesmärkide, nende saavutamiseks vajalike soovituslike tegevuste, kogukonnas elamise teenuse osutamise kestuse ja tegevuste läbiviimise soovitusliku sageduse kohta kuus annab ning raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire olemasolu märgib psühhiaater või rehabilitatsiooniteenus osutaja oma Sotsiaalkindlustusametile esitatavas kirjalikus hinnangus või rehabilitatsiooniplaanis.”;

20)seaduse 3. peatüki 5. jagu muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5. jagu

Abivahendi ostmisel või üürimisel tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmine

1. jaotis

Õigus taotleda abivahendi ostmisel või üürimisel tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmist

§ 11⁵⁴. Abivahendi ostmisel või üürimisel tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmine

Abivahendite loetellu kantud abivahendi ostmisel või üürimisel võtab riik õigustatud isikult tasu maksmise kohustuse üle tingimusel, et:

- 1) õigustatud isik ja abivahendi müüja või üürija lepivad kokku abivahendi müügis või üürimises tingimustel, mis vastavad minimaalselt käesolevas jaos sätestatud nõuetele;
- 2) abivahendi müüja või üürija nõustub käesolevas jaos sätestatud korras sellega, et riik võtab abivahendi müümise või üürimise eest tasu maksmise kohustuse üle;
- 3) abivahendi müüja või üürija ja riik on sõlminud käesoleva seaduse §-s 11⁶²nimetatud lepingu.

§ 11⁵⁵. Õigustatud isikud

(1) Õigus taotleda tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmist on:

- 1) alaealisel isikul;
- 2) alates 18. eluaastast tööealisel isikul, kellel on tuvastatud osaline töövõime või töövõime puudumine;
- 3) riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isikul.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele on õigus taotleda tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmist:

- 1) isikul rinnaproteesi ostmiseks;
- 2) insuliini süstival diabeetikul glükomeetrite ostmiseks;
- 3) isikul, kellel on tuvastatud kuulmislangus alates 30 detsibellist, kuulmisabivahendite ja heli ülekandesüsteemide ostmiseks;
- 4) isikul silmaproteesi ostmiseks;
- 5) alates 18. eluaastast tööealisel isikul, kellel on puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 tähenduses, enesehoolde- ja kaitseabivahendite ostmiseks.

(3) Tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemise õigust, välja arvatud individuaalse abivahendi korral, ei ole hoolekandeasutuses, vangistuses või eelvangistuses viibival isikul.

(4) Abivahendi kasutamise vajaduse tuvastab vastavalt abivahendi keerukusele perearst, eriarstiabi osutav eriarst või käesoleva seaduse §-s 11¹³ sätestatud nõuetele vastav rehabilitatsioonimeeskond.

(5) Abivahendi kasutamise vajaduse tuvastaja kehtestab abivahendite loeteluga seostatult valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud isiku kasutuses on abivahend, mille eest tasu maksmise kohustuse on riik üle võtnud, on sellel isikul õigus taotleda uue, sama nimetusega abivahendi eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmist riigi poolt pärast isiku kasutuses oleva abivahendi kasutusaja lõppemist.

(7) Sotsiaalkindlustusamet võib erandkorras ja vajaduse korral eksperti kaasates otsustada tasu maksmise kohustuse ülevõtmise enne isiku kasutuses oleva abivahendi kasutusaja lõppemist, kui:

- 1) abivahendi kulumise tõttu ei ole selle kasutusaja lõpuni kasutamine võimalik;
- 2) abivahend hävineb isikust sõltumatutel põhjustel;
- 3) isik vajab abivahendit piirliimist suuremas koguses või
- 4) isik vajab abivahendit muudel põhjendatud juhtudel.

(8) Enne isiku kasutuses oleva abivahendi kasutusaja lõppemist tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise täpsustatud tingimused, juhud ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(9) Tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemisel sellise abivahendi eest, mille nimetus ei ole kantud abivahendite loetellu, kuid mis on määratletud loetelus sisalduva rühma täpsusega, kaasab Sotsiaalkindlustusamet menetlusse eksperdi.

2. jaotis

Abivahendite loetelu ja tasu maksmise kohustuse ülevõtmise määrad

§ 11⁵⁶. Abivahendite loetelu

(1) Abivahend käesoleva seaduse tähenduses on toode või vahend, mille abil on võimalik ennetada tekkinud või kaasasündinud kahjustuse või puude süvenemist, kompenseerida kahjustusest või puudest tingitud funktsioonihäiret, parandada või säilitada füüsilist ja sotsiaalset iseseisvust ning tegevus- ja töövõimet.

(2) Abivahendite loetelu, kuhu kantakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmed, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Abivahendite loetellu kantakse:

- 1) abivahendite rühma nimetus;
- 2) abivahendi ISO-kood;
- 3) abivahendi nimetus;
- 4) abivahendi kasutusaeg sõltuvalt kulumise astmest;
- 5) märge, kas abivahend on müüdav;
- 6) märge, kas abivahend on üüritav;
- 7) üüritava abivahendi puhul hoolduse minimaalne sagedus;
- 8) koguseline piirliimit aastate või kuude arvestuses;
- 9) märge, kas tegemist on individuaalse abivahendiga;
- 10) õigustatud isikult ülevõetava tasu maksmise kohustuse piirmäär;
- 11) abivahendi piirhind;
- 12) uriini absorbeerivate abivahendite loetelus toote suurus ja imavus;
- 13) abivahendi vajaduse tuvastaja;

14) abistav kirjeldus, millise funktsioonipiirangu või tervise probleemi korral abivahend sobib.

(4) Abivahendite rühm käesoleva seaduse tähenduses ühendab abivahendite loetelus sarnase funktsiooni ja sihtotstarbega abivahendeid.

(5) Abivahendi nimetus käesoleva seaduse tähenduses hõlmab sama funktsiooni ja sihtotstarbega abivahendeid.

(6) Abivahendi kasutusaeg käesoleva seaduse tähenduses on abivahendile kehtestatud ajaline periood, mille lõppedes loetakse abivahend tarbimisväärtuse kaotanuks. Abivahendi kasutusaeg on ühtlasi abivahendi üürimisel tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmisel üüriperioodiks. Riik ei võta tasu maksmise kohustust üle abivahendi eest, mille kasutusaeg on lõppenud.

(7) Sellise abivahendi ostmise puhul, millele on määratud koguseline piirloomit kuu kohta, mõistetakse käesoleva seaduse tähenduses kasutusajana perioodi, mille möödumisega lõpeb tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise õigus.

§ 11⁵⁷. Abivahendite loetelu muutmine

Abivahendi kandmisel abivahendite loetellu või abivahendite loetelust kustutamisel arvestatakse järgmisi kriteeriume:

- 1) meditsiiniliselt põhjendatud näidustust abivahendi kasutamiseks ja alternatiivsete abivahendite olemasolu;
- 2) vastavust riigieelarvest abivahendite ostmise ja üürimise kuludeks määratud rahalistele vahenditele;
- 3) abivahendi kulutõhusust.

§ 11⁵⁸. Piirhind, piirmäär ja omaosalus

(1) Piirhind on abivahendite loetelusse kantud sama funktsiooni ja sihtotstarbega abivahendi eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise aluseks olev maksimaalne jaemüügihind.

(2) Müügi puhul lähtutakse piirhinna arvutamisel eelmisel aastal kõige enam ostetud abivahendi müügihinnast. Piirhindade kujundamisel lähtutakse põhimõttest, et 1/3 müügil olevatest abivahenditest oleksid piirhinnast kallimad ning 2/3 müügil olevatest abivahenditest oleksid samaväärsed või odavamad.

(3) Üürimise puhul lähtutakse piirhinna arvutamisel käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud müügi piirhinna kujunemisest. Üürimise piirhindade kujundamisel lähtutakse täiendavalt abivahendite loetelus kehtestatud abivahendi kasutusajast, kasutusaja jooksul hoolduse sagedusest ning hooldusele ja remondile kuluvast summast.

(4) Piirhindade ümberhindamisel võetakse aluseks:

- 1) eelmise perioodi müügiandmed;
- 2) turul kehtivad müügi, üürimise ja hoolduse hinnakirjad;
- 3) abivahendi kasutaja omaosalus.

(5) Informatsioon kehtivate piirhindade kohta peab olema abivahendi kasutajale taotluse esitamisel kättesaadav.

(6) Piirmäär on õigustatud isikult ülevõetava tasu maksmise kohustuse protsentuaalne osa, mis arvutatakse abivahendi jaemüügihinnast või piirhinnast, kui jaemüügihind ületab piirhinda.

(7) Piirmäärade kehtestamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumidest:

- 1) puude või abivajaduse süvenemise võimalikkus;
- 2) puude või abivajadusega kaasnev toimetuleku häiritus ja teised humaansed kaalutlused;
- 3) vastavus abivahendite jaoks eraldatud rahalistele vahenditele.

(8) Abivahendite loetelus kehtestatud piirmäärade suhtes kohaldatakse järgmisi erandeid:

- 1) kuni 18-aastasel isikul eriarstiabi osutava eriarsti töendi alusel – piirmäär 50 protsenti;
- 2) kuni 18-aastasel isikul, kellel on tuvastatud puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel või kellel on kuulmislangus alates 30 detsibellist, – piirmäär 90 protsenti;
- 3) kuni 26-aastasel isikul, kes õpib põhikoolis, gümnaasiumis, kutseõppeasutuses, rakenduskõrgkoolis või ülikoolis ning kes vastab käesoleva seaduse § 11⁵⁵lõike 1 punktis 2 või lõike 2 punktis 5 sätestatule, – piirmäär 90 protsenti.

(9) Isiku omaosalus on abivahendi maksumuse ja riigi osaluse summa vahe, kuid mitte väiksem kui 7 eurot. Sotsiaalkindlustusamet võib isiku taotlusel erandkorras ja vajaduse korral eksperti kaasates vähendada abivahendi omaosalust 5 protsendini abivahendi kogumaksumusest, kui:

- 1) isiku majanduslik olukord ei võimalda omaosalust tasuda;
- 2) abivahendi soetamine tekitab isikule suures ulatuses lisakulutusi;
- 3) isik ei ole muudel põhjendatud juhtudel võimeline omaosalust täies ulatuses tasuma.

(10) Abivahendi omaosaluse vähendamise täpsustatud tingimused, juhud ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud ei kohaldata naha kaitse ja puhastamise vahendite, uriini suunavate abivahendite, uriinikogujate ja uriini absorbeerivate abivahendite kohta ning abivahendite tüürimisel.

3. jaotis

Tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemine ja otsustamine ning abivahendi järjekord

§ 11⁵⁹. Tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemine

(1) Tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemiseks esitab käesoleva seaduse § 11⁵⁵ lõike 1 punktis 2 ja lõike 2 punktides 1–4 nimetatud isik taotluse Sotsiaalkindlustusametile. Esmakordsel taotlemisel või § 11⁵⁵ lõikes 7 ja § 11⁵⁸ lõikes 9 nimetatud erandite taotlemise korral esitavad taotluse kõik § 11⁵⁵ lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluses sisalduvate andmete ja sellele lisatavate dokumentide loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Sotsiaalkindlustusamet kontrollib taotluse saamisel, kas käesoleva seaduse § 11⁵⁵ lõike 1 punktis 2 nimetatud isikule on töövõime hindamise käigus antud soovitus abivahendi vajaduse kohta, ning võtab seda tasu maksmise kohustuse ülevõtmise otsustamisel arvesse.

(4) Tasu maksmise kohustuse ülevõtmise taotluse esitamisega võrdsustatakse käesoleva seaduse § 11⁵⁵ lõigetes 1 ja 2 nimetatud õigustatud isiku pöördumine abivahendi müüja või üürija poole abivahendi ostmiseks või tüürimiseks nõutava dokumentatsiooniga.

§ 11⁶⁰. Tasu maksmise kohustuse ülevõtmise otsustamine

(1) Sotsiaalkindlustusamet otsustab tasu maksmise kohustuse ülevõtmise 30 kalendripäeva jooksul taotluse ja nõutava dokumentatsiooni esitamisest arvates.

(2) Käesoleva seaduse § 11⁵⁹ lõikes 4 nimetatud juhtudel võtab riik tasu maksmise kohustuse üle abivahendi müüja või üürija poolt elektroonilise abivahendikaardi täitmisest arvates.

(3) Elektroonilise abivahendikaardi andmekoosseisu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 11⁶¹. Abivahendi järjekord

(1) Kui riigieelarves ei ole piisavalt rahalisi vahendeid, paneb Sotsiaalkindlustusamet õigustatud isiku tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmiseks järjekorda.

(2) Sotsiaalkindlustusamet teavitab õigustatud isikut, kui järjekord on jõudnud õigustatud isikuni.

(3) Õigustatud isik kaotab õiguse tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmisele, kui ta ei pöördu abivahendi müüja või üürija poole abivahendi ostmise või tüürimise lepingu sõlmimiseks 60 kalendripäeva jooksul käesoleva seaduse §-s 11⁶⁰ nimetatud otsuse või käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teavituse kättetoimetamise kuupäevast arvates.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud ei kohaldata nende abivahendite müügile, millele on määratud koguseline piirlimiit kuu kohta.

4. jaotis

Tasu maksmise kohustuse ülevõtmise leping

§ 11⁶². Tasu maksmise kohustuse ülevõtmise leping

(1) Tasu maksmise kohustuse ülevõtmise leping on kokkulepe, millega Sotsiaalkindlustusamet ja abivahendi müüja või üürija lepivad kokku korras, millega Sotsiaalkindlustusamet võtab õigustatud isikult üle tasu maksmise kohustuse.

(2) Sotsiaalkindlustusamet sõlmib lepingu abivahendi müüja või üürijaga, kes vastab käesoleva seaduse §-s 11⁶³ sätestatud nõuetele.

(3) Sotsiaalkindlustusamet kontrollib enne lepingu sõlmimist maksuvõla puudumist, ja kui ilmneb, et abivahendi müüjal või üürijal on maksuvõlg, siis lepingut ei sõlmita.

(4) Sotsiaalkindlustusamet sõlmib lepingu kuni kolmeaastase tähtajaga, kuid mitte lühemaks tähtajaks kui üks aasta.

5. jaotis **Nõuded abivahendi müümisel või üürimisel**

§ 11⁶³. Nõuded abivahendi müüjale või üürijale

(1) Abivahendi müüja või üürija, kes soovib sõlmida käesoleva seaduse §-s 11⁶² nimetatud lepingu või kellel on Sotsiaalkindlustusametiga kehtiv § 11⁶² kohane leping ja kes müüb või üürib abivahendeid, mille eest tasumise kohustuse võtab riik üle, peab:

- 1) tagama käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele vastavate töötajate olemasolu ettevõtte igas müügipunktis;
- 2) tagama vajaliku võimekuse kõigi müüdavate ja üürivate abivahendite käesoleva seaduse nõuetele vastavaks hoolduseks;
- 3) tagama õigustatud isikule abivahendi üleandmisel abivahendi kasutamise koolituse vähemalt valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud ulatuses;
- 4) tagama, et teenuse osutamise koht vastab tuleohutuse ja tervisekaitse nõuetele;
- 5) tagama teenuse osutamise kohale juurdepääsu ehitusseaduse § 3 lõike 10 alusel kehtestatud nõuete kohaselt;
- 6) tagama delikaatsete isikuandmete töötlemise isikuandmete kaitse seadusega kehtestatud korras;
- 7) tagama informatsiooni kättesaadavuse müüdavate ja üürivate abivahendite hindade ja piirhindade kohta;
- 8) edastama müüdü ja üüritud abivahendite kohta informatsiooni Sotsiaalkindlustusametile;
- 9) olema kehtestanud asutusesisese kaebuste esitamise korra.

(2) Abivahendi müüja või üürija peab tagama ettevõtte igas müügipunktis vähemalt ühe spetsialisti olemasolu, kellel on kutseseaduse alusel välja antud abivahendi spetsialisti kutse.

(3) Abivahendi kasutamise koolituse täpsustatud korra ja ulatuse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Abivahendi müüja või üürija peab käesoleva seaduse §-s 11⁶² nimetatud lepingu kehtivuse ajal tagama, et meditsiiniseadme seaduse § 29 alusel asutatud meditsiiniseadmete ja abivahendite andmekogus kajastub tema pakutavate abivahendite kohta järgmine teave:

- 1) jae- ja üürihinnad;
- 2) teenuse osutamise koha kontaktid;
- 3) abivahendite kirjeldused.

(5) Isikul, kelle tasu maksmise kohustuse võttis riik üle ja kes on kasutusaja lõppedes abivahendi kasutaja, on eelisõigus selle abivahendi väljaostmiseks või üürimise jätkamiseks.

(6) Abivahendi müüja või üürija on kohustatud pärast abivahendi kasutusaja lõppemist võtma selle tasuta tagasi.”;

21) paragrahvi 15⁴ lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) kohtulahendist lapse vanemalt isikuhooldusõiguse peatamise, piiramise või täieliku äravõtmise kohta;”;

22) seaduse 3¹. peatükki täiendatakse §-dega 21¹¹–21¹³ järgmises sõnastuses:

„§ 21¹¹. Rehabilitatsiooniteenuse osutaja loakohustus

(1) Rehabilitatsiooniteenuse osutamiseks peab olema tegevusluba.

(2) Loakohustust ei ole Sotsiaalkindlustusametil.

§ 21¹². Rehabilitatsiooniteenuse osutaja tegevusloa taotluse lahendamine

(1) Rehabilitatsiooniteenuse osutaja tegevusloa taotluse lahendab Sotsiaalkindlustusamet.

(2) Lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud andmetele esitatakse rehabilitatsiooniteenuse osutaja tegevusloa taotluses need käesoleva seaduse § 11² alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud loetelus nimetatud tegevused, mida rehabilitatsiooniteenuse osutaja rehabilitatsiooniteenuse raames osutab.

§ 21¹³. Tegevusloa kontrolliesse

Rehabilitatsiooniteenuse osutamiseks antakse tegevusluba, kui rehabilitatsiooniteenuse osutaja ja rehabilitatsioonimeeskond vastavad käesoleva seaduse § 11¹¹ punktides 1, 2 ja 4–7 ning §-s 11¹³ sätestatud nõuetele.”;

23)paragrahvi 21¹³tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Rehabilitatsiooniteenuse osutamiseks antakse tegevusluba, kui rehabilitatsiooniteenuse osutaja ja rehabilitatsioonimeeskond vastavad käesoleva seaduse §-des 11¹¹ ja 11¹³sätetatud nõuetele.”;

24)paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 1⁴järgmises sõnastuses:

„(1⁴) Kui alaealine perekonnaliige saab toimetulekutoetuse taotlemise kuul 18-aastaseks, loetakse teda käesoleva paragrahvi lõike 1³tähenduses alaealiseks.”;

25)paragrahvi 22 lõiked 2–2²muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Toimetulekutoetuse määramisel loetakse perekonnaliikmeteks samas eluruumis elavad ühise majapidamisega:

- 1) abielus või abieluga sarnanevas suhtes olevad isikud;
- 2) esimese ja teise astme alanejad ja ülenejad sugulased;
- 3) muud isikud, keda seob ühine kodune majapidamine.

(2¹) Toimetulekutoetuse määramisel loetakse perekonna koosseisu kuni 24-aastane põhikooli, gümnaasiumi või kutseõppeasutuse statsionaarses õppes õppiv õpilane ja kuni 24-aastane täiskoormusega või osakoormusega ülikoolis, rakenduskõrgkoolis või kutseõppeasutuses õppiv üliõpilane juhul, kui tema rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed langevad kokku käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud perekonnaliikmete elukoha aadressiandmetega.

(2²) Kuni 24-aastasel õpilasel, kes õpib põhikooli, gümnaasiumi või kutseõppeasutuse statsionaarses õppes, ja kuni 24-aastasel üliõpilasel, kes õpib täiskoormusega või osakoormusega ülikoolis, rakenduskõrgkoolis või kutseõppeasutuses ning kelle rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed ei lange kokku käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud perekonnaliikmete elukoha aadressiandmetega, on õigus saada toimetulekutoetust oma rahvastikuregistrijärgse elukoha valla- või linnavalitsusest, kui tema perekonnale määrati toimetulekutoetus eelmisel või jooksva kuul.”;

26)paragrahvi 22 täiendatakse lõigetega 2³–2⁵järgmises sõnastuses:

„(2³) Kui õpilane või üliõpilane saab toimetulekutoetuse taotlemise kuul 25-aastaseks, ei kohaldata tema suhtes käesoleva paragrahvi lõikeid 2¹ ja 2².

(2⁴) Õpilase ja üliõpilase suhtes, kes on abielus või lapse vanem või eestkostja, ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikeid 2¹ ja 2², kui õpilase või üliõpilase tegelik elukoht erineb käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud perekonnaliikmete tegelikust elukohast.

(2⁵) Täisealist eestkostetavat, kelle eestkostjaks on temaga koos elav perekonnaliige, ei loeta toimetulekutoetuse määramisel perekonnaliikmeks.”;

27)paragrahvi 22¹lõikes 1 ja § 22⁶lõikes 3 asendatakse sõnad „kelle halduspiirkonnas ta alaliselt või püsivalt elab” sõnadega „kelle haldusterritooriumil asub tema tegelik elukoht”;

28)paragrahvi 22¹lõiked 3 ja 3¹muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avaldusele lisatakse dokumendid, mis tõendavad üksi elava isiku või perekonnaliikmete eelmisel kuul saadud netosissetulekuid ja makstud elatise suurust. Kui mõne sissetuleku liiki või suurust ei ole võimalik dokumentaalselt tõendada, kinnitab toimetulekutoetuse taotleja selle suurust oma allkirjaga.

(3¹) Kui taotleja soovib, et toimetulekutoetuse määramisel kaetakse ka eluruumi alalised kulud, siis lisab ta avaldusele dokumendid, mis tõendavad:

- 1) eluruumi kasutamise õigust ja need esitatakse esmapöördumisel ning eluruumi kasutamise õigusliku aluse muutumisel;
- 2) käesoleva seaduse § 22²lõikes 6 nimetatud jooksva kuul tasumisele kuuluvaid eluruumi alalisi kulusid.”;

29)paragrahvi 22²lõiget 2 täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

„1¹) kohaliku omavalitsuse üksuse õigusaktide kohaselt perekonna sissetulekust sõltuvaid või konkreetse teenuse kulu kompenseerimiseks määratud kohaliku omavalitsuse eelarve vahenditest makstud perioodilisi toetusi;”;

30)paragrahvi 22²lõike 2 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel või struktuuritoetuste vahenditest makstavat stipendiumi ning sõidu- ja majutustoetust;”;

31)paragrahvi 22²täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatule võib valla- või linnavalitsus üksi elava isiku või perekonna sissetulekute hulka mitte arvata sihtotstarbeliselt makstud stipendiume ning konkreetse kulu või kahju katmiseks makstud hüvitisi.”;

32)paragrahvi 22²lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui toimetulekutoetuse taotleja või tema perekonnaliige saab sissetulekuid, mis on makstud mitmeks kuuks ette või tagantjärele, võib toimetulekutoetuse arvestamise aluseks võtta taotlemisele eelnenud kuue kuu keskmise sissetuleku.”;

33)paragrahvi 22²lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Arvestades käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud piirmäärasid ja elamuseaduse § 7 lõike 1 punkti 2 alusel kehtestatud eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normi või perekonnaliikmete arvu, võetakse toimetulekutoetuse arvestamisel arvesse järgmised jooksval kuul tasumisele kuuluvad eluruumi alalised kulud:

- 1) üür;
- 2) korterelamu haldamise kulu, sealhulgas remondiga seotud kulu;
- 3) korterelamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse;
- 4) veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus;
- 5) soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus;
- 6) kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus;
- 7) elektrienergia tarbimisega seotud kulu;
- 8) majapidamisgaasi maksumus;
- 9) maamaksukulu, mille arvestamise aluseks on kolmekordne elamualune pind;
- 10) hoonekindlustuse kulu;
- 11) olmejäätmete veotasu.”;

34)paragrahvi 22²täiendatakse lõigetega 8–10 järgmises sõnastuses:

„(8) Üüri ei võeta toimetulekutoetuse arvestamisel arvesse, kui üürileandjaks ja tümnikuks on eraldi eluruumides elavad omavahel abielus olevad isikud või esimese või teise astme alanejad ja ülenejad sugulased.

(9) Maamaksukulu ei kaeta toimetulekutoetuse määramisel juhul, kui taotleja on maamaksu tasumisest vabastatud maamaksuseaduse § 11 alusel.

(10) Valla- või linnavalitsus arvestab perekonnale toimetulekutoetuse määramisel täiendava kuluna käesoleva seaduse § 22 lõikes 2¹ nimetatud isikute eluasemekulusid vastavalt § 22² lõigetes 5 ja 6 sätestatule. Perekonna kohta arvestatud eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normile lisatakse iga käesoleva seaduse § 22 lõikes 2¹ sätestatud isiku kohta ühe perekonnaliikme kohta arvestatud eluruumi sotsiaalselt põhjendatud norm.”;

35)paragrahvi 22³lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) töövõimelisele 18-aastasele kuni vanaduspensioniealisele isikule, kes ei tööta ega õpi ja kes ei ole ennast Eesti Töötukassas töötuna arvele võtnud või on rohkem kui ühel korral ilma mõjuva põhjuseta jätnud individuaalse töötusimiskava täitmata või keeldunud pakutud sobivast tööst või osalemast valla- või linnavalitsuse korraldatavas iseseisvate toimetulekule suunatud sotsiaalteenuses või õppeprotsessis;”;

36)paragrahvi 22³lõike 3 punktis 2 asendatakse tekstiosa „isikule, kellel endal või kelle eestkostetaval” tekstiosaga „kui toimetulekutoetuse taotlejal või temaga koos elaval ülalpidamist saama õigustatud lapsel või muul abivajaval alanejal või ülenejal sugulasel, kes ei ole võimeline ennast ise ülal pidama;”;

37)paragrahvi 22³lõiked 4 ja 4¹tunnistatakse kehtetuks;

38)paragrahvi 22³täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„(6) Toimetulekutoetuse taotleja, kellele arvestatakse toimetulekutoetust eluruumi alaliste kulude katmiseks, on kohustatud tagama nende tasumise.

(7) Kui toimetulekutoetuse taotleja, kellele maksti eelmisel kuul toimetulekutoetust eluruumi alaliste kulude katmiseks, ei ole vastavaid kulusid tasunud, on valla- või linnavalitsusel õigus tasuda käesoleva seaduse § 22²lõikes 6 nimetatud eluruumi alalised kulud toimetulekutoetuse taotleja eest isikule määratud toimetulekutoetuse arvelt.”;

39)paragrahvi 22⁴täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui alaealine perekonnaliige saab toimetulekutoetuse taotlemise kuul 18-aastaseks, loetakse teda käesoleva paragrahvi lõike 1 tähenduses alaealiseks.”;

40)paragrahvi 22⁵lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud ühe kuu keskmine sissetulek arvutatakse vajaduspõhise peretoetuse taotlemisele eelnenud kolme kuu netosissetulekute põhjal, arvestades maha makstud elatise. Käesoleva seaduse § 22²lõikes 2 nimetatud sissetulekuid ei arvata vajaduspõhise peretoetuse taotlemisel perekonna sissetulekute hulka. Valla- või linnavalitsus võib mitte arvata perekonna sissetulekute hulka ka käesoleva seaduse § 22²lõikes 2¹ nimetatud sissetulekuid. Käesoleva seaduse § 22²lõikes 4 nimetatud sissetulek arvatakse vajaduspõhise peretoetuse taotlemisel perekonna sissetulekute hulka.”;

41)paragrahvi 25¹lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) kelle vanemate isikuhooldusõigus lapse suhtes on peatatud, piiratud või täielikult ära võetud;”;

42)paragrahvi 37¹lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riiklikku järelevalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostavad järgmised korrakaitseorganid:

- 1) Terviseamet – käesoleva seaduse § 12⁷lõikes 5 ja § 15¹⁰lõikes 9 sätestatud tervisekontrolli läbimise üle;
- 2) Sotsiaalkindlustusamet – käesoleva seaduse § 10 punktides 1²–1⁶ nimetatud teenuste osutajate üle;
- 3) maavanem – käesoleva seaduse § 10 punktides 2¹ ja 5¹ nimetatud teenuste osutajate üle.”;

43)paragrahvi 48 lõige 32 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(32) Kuni 2017. aasta 31. detsembrini võib erihoolekandeteenust osutada tegevusjuhendaja, kellel on vähemalt põhiharidus, kes on registreerunud käesoleva seaduse § 11³⁴lõike 5 alusel kehtestatud kava kohasele 260-tunnisele koolitusele ning kes vastab nimetatud paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõudele.”;

44)paragrahvi 48 lõige 34 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(34) Kuni 2017. aasta 31. detsembrini võib erihoolekandeteenust kohtumäärusega hoolekandeaustusse paigutatud isikule osutada tegevusjuhendaja, kes vastab käesoleva paragrahvi lõikes 32 nimetatud nõuetele ja kes on registreerunud käesoleva seaduse § 11³⁴lõike 5 alusel kehtestatud kava kohasele 60-tunnisele täienduskoolitusele tööks suurema ohtlikkusastmega isikutega.”;

45)paragrahvi 48 lõige 44 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(44) Kuni 2019. aasta 31. detsembrini võib erihoolekandeteenust osutada tegevusjuhendaja, kellel on põhiharidus, kes vastab § 11³⁴lõikes 2 sätestatud nõudele ning kes on läbinud nimetatud paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud kava kohase 260-tunnise koolituse.”;

46)seadust täiendatakse §-ga 49 järgmises sõnastuses:

„§ 49. Sotsiaalse rehabilitatsiooni ja abivahendite ümberkorraldamise rakendussätted

(1) Enne 2016. aasta 1. jaanuari esitatud rehabilitatsiooniteenuse saamise taotlus vaadatakse läbi ja rehabilitatsiooniteenuse osutamine otsustakse käesoleva seaduse kuni 2015. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni kohaselt.

(2) Sotsiaalkindlustusamet osutab rehabilitatsiooniteenust käesoleva seaduse kuni 2015. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni kohaselt:

- 1) isikule, kellele rehabilitatsiooniteenuse osutamise otsus oli tehtud hiljemalt 2015. aasta 31. detsembril;
- 2) isikule, kes suunatakse rehabilitatsiooniteenust saama käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud taotluse läbivaatamise tulemusel;

3) isikule, kellele osutatakse teenust käesoleva seaduse 2015. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni § 11⁷ lõike 4 alusel.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 ning lõike 2 punktides 1 ja 2 sätestatud juhtudel osutab Sotsiaalkindlustusamet rehabilitatsiooniteenust kuni rehabilitatsiooniplaani kehtivuse lõppemiseni, kuid mitte kauem kui 2021. aasta 30. juunini.

(4) Käesoleva seaduse 2015. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni § 11⁴ kohaselt sõlmitud rehabilitatsiooniteenuse osutamise halduslepingud kehtivad kuni halduslepingu tähtaja lõppemiseni. Sotsiaalkindlustusametil on õigus sõlmida käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud rehabilitatsiooniteenuse osutamiseks halduslepinguid kehtivusega kuni 2021. aasta 30. juunini.

(5) Isikul, kellele rehabilitatsiooniteenuse osutamine on otsustatud käesoleva seaduse kuni 2015. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni kohaselt, lõpeb õigus saada nimetatud redaktsiooni kohast rehabilitatsiooniteenust Eesti Töötukassa poolt tööalase rehabilitatsiooni otsuse tegemise kuupäevast.

(6) Isikul, kellele osutatakse rehabilitatsiooniteenust käesoleva seaduse kuni 2015. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni kohaselt, lõpeb õigus saada nimetatud redaktsiooni kohast rehabilitatsiooniteenust Sotsiaalkindlustusameti poolt käesoleva seaduse 3. peatüki 3. jaos nimetatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise otsuse tegemise kuupäevast.

(7) Isik, kellel oli käesoleva seaduse kuni 2015. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni kohane kvalifikatsioon rehabilitatsioonimeeskonna töös osalemiseks ning kes oli 2015. aasta 31. detsembri seisuga registreeritud majandustegevuse registris rehabilitatsioonimeeskonna liikmena, võib olla rehabilitatsioonimeeskonna liige kuni 2019. aasta 31. detsembrini.

(8) Käesoleva seaduse § 11⁵⁵ lõike 1 punktis 2 nimetatud isiku puhul on osalise või puuduva töövõime tingimus täidetud ka siis, kui isik on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel tunnistatud püsivalt töövõimeetuks töövõime kaotusega 40–100 protsenti või isikule riiklike elatusrahade seaduse alusel tähtajatult määratud invaliidsusgrupp on riikliku pensionikindlustuse seaduse § 58 kohaselt arvatud vastavaks vanaduspensionieani määratud püsivale töövõimeetuusele töövõime kaotusega 40–100 protsenti.

(9) Kui isikul tekkis õigus abivahendi ostmiseks, laenutamiseks või nendega seotud teenuste kulu kompenseerimiseks maavalitsuse otsuse alusel enne 2016. aasta 1. jaanuari, võtab Sotsiaalkindlustusamet alates 2016. aasta 1. jaanuarist teenuse rahastamise maavalitsuselt üle.

(10) Isikule maavalitsuse poolt paber kandjal väljastatud abivahendi kaart kehtib sellele kantud abivahendi nimetuse osas kuni käesoleva seaduse § 11⁵⁶ lõigetes 6 ja 7 sätestatud tähenduses abivahendi kasutusaja lõpuni.

(11) Käesoleva seaduse § 11⁵⁵ lõigetes 6 ja 7 sätestatud kohaldatakse ka isikule, kellel tekkis õigus abivahendi ostmiseks, laenutamiseks või nendega seotud teenuste kulu kompenseerimiseks maavalitsuse otsuse alusel enne 2016. aasta 1. jaanuari.

(12) Abivahendi müüja või üürija peab vastama käesoleva seaduse § 11⁶³ lõikes 4 nimetatud nõuetele hiljemalt 2016. aasta 1. juulil.”

§ 2. Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmise

Tööturuteenuste ja -toetuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduses asendatakse läbivalt sõnad „tehniline abivahend” sõnaga „abivahend” vastavas käändes;

2) paragrahvi 8 lõike 4 punktis 1 asendatakse sõnad „ja tööotsija” tekstiosaga „, tööotsija ning isiku, kes ei ole töötuna või tööotsijana arvele võetud ja kellele osutatakse tööturuteenuseid,”;

3) paragrahvi 9 lõiget 1 täiendatakse punktiga 13¹ järgmises sõnastuses:

„13¹) tööalane rehabilitatsioon;”;

4) paragrahvi 9 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „töölerakendumist” sõnadega „ ja töötamise jätkamist”;

5) paragrahvi 9 lõiget 6 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Eesti Töötukassal on õigus tööturuteenuse vajaduse hindamiseks, tööturuteenuse osutamise ja tööturuteenuse osutamise korraldamise kaasata eksperte.”;

6) seadust täiendatakse §-ga 9¹ järgmises sõnastuses:

„§ 9¹. Tööalase rehabilitatsiooni teenuse osutamise erisused

(1) Töölase rehabilitatsiooni teenust osutatakse puudega töötule, välja arvatud juhul, kui isikul on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud töövõime puudumine.

(2) Töölase rehabilitatsiooni teenust osutatakse töötajale ja isikule, kes ei ole töötaja või töötajana arvele võetud, tingimusel, et:

1) isikul on puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 tähenduses, isik on tunnustatud püsivalt töövõimetuks riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, isikul on riiklike elatusrahade seaduse alusel määratud invaliidsusgrupp tähtajatult või isikul on tuvastatud osaline või puuduv töövõime töövõimetoetuse seaduse alusel;

2) isik on hõivatud käesoleva seaduse § 6 lõike 5 punktides 3–5¹ ja 7 nimetatud tegevusega või omandab põhi-, üldkesk-, kutse- või kõrgharidust;

3) isik on 16-aastane kuni vanaduspensioniealine ega saa ennetähtaegset vanaduspensioni ega vanaduspensioni ootel oleva päästeteenistuja toetust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja 2 nimetatud isikule ei osutata töölase rehabilitatsiooni teenust, kui tal on õigus sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusele või talle osutatakse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust sotsiaalhoolekande seaduse alusel. Eesti Töötukassal on õigus saada Sotsiaalkindlustusametilt andmeid isikule sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise kohta.

(4) Isik, kes on suunatud saama töölase rehabilitatsiooni teenust ja kelle teenuse saamise ajal muutub talle teenuse osutamise aluseks olev asjaolu, võib muutunud alusel lõpuni saada töölase rehabilitatsiooni teenust, mida saama ta on suunatud.

(5) Isik, kes on suunatud saama töölase rehabilitatsiooni teenust ja kellel teenuse saamise ajal tekib õigus sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusele sotsiaalhoolekande seaduse alusel, võib lõpuni saada töölase rehabilitatsiooni teenust, mida saama ta on suunatud.

(6) Töölase rehabilitatsiooni teenust osutatakse käesoleva seaduse § 9 lõigetes 2, 3, 4 ja 6 sätestatud põhimõtetel, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi.

(7) Töötajale ja isikule, kes ei ole töötuna arvele võetud, osutatakse töölase rehabilitatsiooni teenust individuaalse töötajamiskava alusel, mis koostatakse isiku ja Eesti Töötukassa koostöös ning mis sisaldab käesoleva seaduse § 10 lõike 2 punktides 1–3, 5, 9 ja 10 sätestatud andmeid.”;

7)paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Individuaalse töötajamiskava koostamise eesmärk on isikule töö leidmiseks, tööle asumiseks või töötamise jätkamiseks vajalike tegevuste kavandamine.”;

8)paragrahvi 10 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) isiku kutse- ja tööalaste oskuste ning muude tööle asumist ja töötamise jätkamist soodustavate ja takistavate asjaolude kirjeldust;”;

9)paragrahvi 10 lõike 2 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) tööle asumiseks ja töötamise jätkamiseks vajalikke tegevusi, tööturuteenuseid ja muid meetmeid ning nende osutajaid ja ajakava;”;

10)paragrahvi 21 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui abivahendi erilise või tehnilise seisundi tõttu ei ole seda võimalik anda tasuta kasutamiseks teisele isikule, võib töötamiseks vajaliku abivahendi pärast halduslepingu lõppemist tasuta võõrandada puudega isikule.”;

11)paragrahvi 23 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) tööandja või muu juriidilise isiku või füüsilisest isikust ettevõtjaga, kes tagab puudega töötule tugisikuga töötamise teenuse osutamise.”;

12)seadust täiendatakse §-ga 23¹ järgmises sõnastuses:

„§ 23¹. Töölase rehabilitatsioon

(1) Töölane rehabilitatsioon on isiku tööeluks ettevalmistamiseks, tööle asumiseks või töötamise jätkamiseks osutatav tööturuteenus, mis seisneb sotsiaalhoolekande seaduse § 11²alusel kehtestatud rehabiliteerivates tegevustes.

(2) Isik valib temaga individuaalses töötusmiskavas kokkulepitud rehabilitatsioonivajadusele vastavad tegevused sotsiaalhoolekande seaduse § 21¹¹lõikes 1 sätestatud tegevusloaga isikute poolt osutatavate rehabilitatsiooniteenuste, sealhulgas rehabilitatsiooniprogrammide seast.

(3) Eesti Töötukassa tasub töölase rehabilitatsiooni teenuse osutamise eest rehabilitatsiooniteenuse osutajale.

(4) Töölase rehabilitatsiooni teenuse osutamise eest kalendriaastas makstava tasu ülemmäär ühe isiku kohta kehtestatakse eelarveaastaks riigieelarvega. Töölase rehabilitatsiooni teenuse eest makstava tasu uus ülemmäär ei või olla kehtivast ülemmäärast väiksem.”;

13)paragrahvi 36 täiendatakse punktiga 3¹järgmises sõnastuses:

„3¹) isikul, kes osaleb töölases rehabilitatsioonis;”;

14)paragrahvi 37 lõikes 2 asendatakse läbivalt sõna „töötü” sõnaga „isiku”.

§ 3. Alaealise mõjutusvahendite seaduse muutmise

Alaealise mõjutusvahendite seaduse § 3 lõike 1 punktis 8 ja lõike 2 punktis 1 asendatakse sõna „rehabilitatsiooniteenuses” tekstiosaga „sotsiaalhoolekande seaduse § 11¹lõikes 3 sätestatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuses”

§ 4. Halduskoostöö seaduse muutmise

Halduskoostöö seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 13 lõike 1¹punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) sotsiaalhoolekande seaduse § 11²⁴lõikes 1 nimetatud haldusleping;”;

2)paragrahvi 13 lõiget 1¹täiendatakse punktiga 7¹järgmises sõnastuses:

„7¹) sotsiaalhoolekande seaduse kuni 2015. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni § 11⁴alusel sõlmitud haldusleping;”.

§ 5. Kaitseväeteenistuse seaduse muutmise

Kaitseväeteenistuse seaduse § 195 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 195. Teenistusülesannete täitmise tõttu tervisekahjustuse saanud isikule psühholoogilise abi ning sotsiaal- ja tööturuteenuste tagamine ning töövõimetuse või puudega seotud lisakulu katmine

(1) Teenistusülesannete täitmise tõttu tervisekahjustuse saanud isikule tagatakse vajaduse korral piirmäära ulatuses psühholoogiline abi ning järgmised sotsiaal- ja tööturuteenused:

- 1) sotsiaalnõustamine;
- 2) sotsiaalse ja töölase rehabilitatsiooni teenus;
- 3) abivahendi ostmine või üürimine sotsiaalhoolekande seaduse tähenduses;
- 4) hooldamine hoolekandeesutuses.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sotsiaal- ja tööturuteenused, mida ei rahastata sotsiaalhoolekande seaduse, tööturuteenuste ja -toetuste seaduse või puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel, tagatakse Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvest.

(3) Teenistusülesannete täitmise tõttu tervisekahjustuse saanud isiku püsiva töövõimetuse või puudega seotud lisakulu, mida ei hüvitata puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel, kaetakse vajaduse korral Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvest piirmäära ulatuses.

(4) Teenistusülesannete täitmise tõttu tervisekahjustuse saanud isiku psühholoogilise abi, sotsiaal- ja tööturuteenuse ning püsiva töövõimetuse või puudega seotud lisakulu katmise tingimused, korra ja ulatuse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”.

§ 6. Meditsiiniseadme seaduse muutmise

Meditsiiniseadme seaduse § 29 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 29. Meditsiiniseadmete ja abivahendite andmekogu

(1) Meditsiiniseadmete ja abivahendite andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mida peetakse Eestis turule lastud, kasutusele võetud, esmakordselt levitatud ja esmakordselt professionaalselt kasutatud meditsiiniseadmete ning nendega seotud ohujuhtumite, kliiniliste uuringute, järelevalvemenetluste ja ravikindlustuse seaduse alusel Eesti Haigekassa poolt tasu maksmise kohustuse ülevõtmise (edaspidi *hüvitamise*) andmete ning sotsiaalhoolekande seaduse mõistes abivahendite ostmise ja üürimise andmete registreerimiseks, kogumiseks, töötlemiseks, analüüsimiseks ja Euroopa meditsiiniseadmete andmepangale edastamiseks, et kaitsta inimeste tervist meditsiiniseadmetest tulenevate ohtude eest ning tagada hüvitatavate meditsiiniseadmete ja abivahendite kättesaadavus.

(2) Meditsiiniseadmete ja abivahendite andmekogusse esitavad andmeid:

- 1) meditsiiniseadme tootja või tootja volitatud esindaja;
- 2) meditsiiniseadme importija;
- 3) meditsiiniseadme levitaja;
- 4) meditsiiniseadme professionaalne kasutaja;
- 5) meditsiiniseadme tavakasutaja;
- 6) abivahendi müüja ja üürileandja;
- 7) Eesti Haigekassa.

(3) Meditsiiniseadmete ja abivahendite andmekogus töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) meditsiiniseadme Eestis turule laskmise, kasutuselevõtu, esmakordse levitamise ja esmakordse professionaalse kasutamise seotud andmed ja dokumendid;
- 2) meditsiiniseadme ohujuhtumi registreerimise ja menetlemise seotud andmed ja dokumendid;
- 3) meditsiiniseadme kliinilise uuringu ja selle tegemise taotlemiseks esitatud andmed ja dokumendid;
- 4) meditsiiniseadme järelevalvemenetlusega seotud andmed ja dokumendid;
- 5) abivahendi jae- ja üürihinnad, teenuse osutamise koha kontaktid ja toodete kirjeldused;
- 6) meditsiiniseadme hüvitamisega seotud andmed ja dokumendid.

(4) Meditsiiniseadmete ja abivahendite andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(5) Meditsiiniseadmete ja abivahendite andmekogu vastutav töötleja on Terviseamet.”

§ 7. Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse muutmine

Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvis 2¹asendatakse tekstiosa „§ 11¹²lõikes 1” tekstiosaga „§ 11¹⁴lõikes 1”;

2)paragrahvi 4 punkt 8, § 11 ja § 17 lõike 4 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 25¹täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Sotsiaalkindlustusamet määrab rehabilitatsioonitoetuse isikule, kes kandis kuni 2015. aasta 31. detsembrini rehabilitatsioonikulusid ja oli puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse kuni 2015. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni kohaselt õigustatud saama rehabilitatsioonitoetust ning kes esitab taotluse hiljemalt 2016. aasta 30. juunil.”

§ 8. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2016. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 24–28, 30–32, 34–40 ja 43–45 jõustuvad 2015. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punktid 29 ja 33 jõustuvad 2015. aasta 1. juunil.

(4) Käesoleva seaduse § 1 punktiga 20 kehtestavad sotsiaalhoolekande seaduse § 11⁶⁰lõige 2 ning § 11⁶³lõike 1 punkt 5 ja lõige 2 jõustuvad 2018. aasta 1. jaanuaril.

(5) Käesoleva seaduse § 1 punktiga 4 kehtestatav sotsiaalhoolekande seaduse § 11¹¹punkt 3 ning käesoleva seaduse § 1 punkt 23 jõustuvad 2018. aasta 1. juulil.

(6) Käesoleva seaduse § 4 punkt 2 kehtib 2021. aasta 30. juunini.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees